

OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW w WARSZAWIE

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

Nr 9049
PODKARPACKIE

1. Obiekt

934 ZESPÓŁ KOSZAROWY

2. Czas powstania

ok. 1880 r.

3. Miejscowość

ŻURAWICA

11. Zdjęcia rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres

Żurawica

Nr hipoteczny KW [REDACTED]

5. Przynależność administracyjna

województwo przemyskie

gmina Żurawica
pow. PRZEMYSŁ

6. Poprzednie nazwy miejscowości

--

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975r.

województwo rzeszowskie

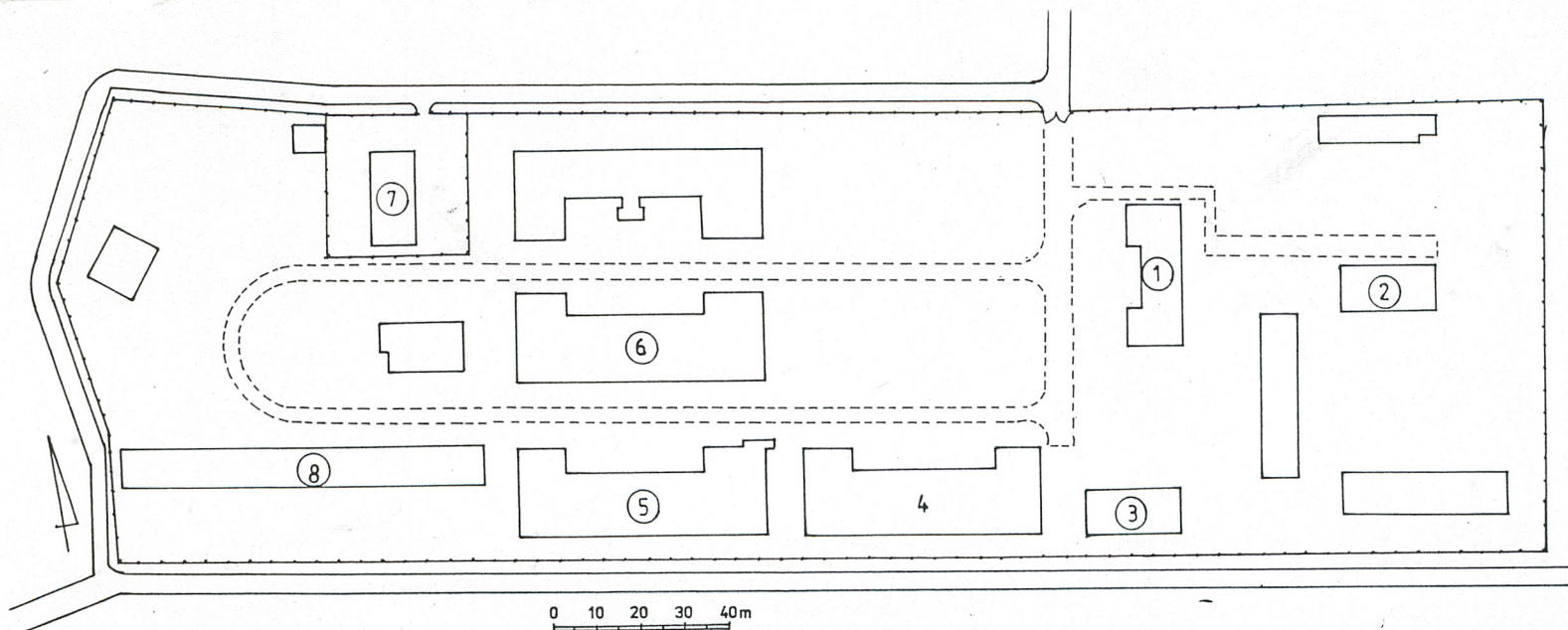
powiat Przemyśl

8. Właściciel i jego adres
Skarb Państwa w Zarządzie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Żurawicy

9. Użytkownik i jego adres
Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Żurawicy.

10. Rejestr zabytków

Nr A-460 data 27.8.1991r.

1. Budynek dowództwa koszar, 2. Kaplica, 3. Budynek gospodarczy, 4, 5, 6. Budynki koszarowe
7. Budynek administracyjny, 8. Budynek magazynowy

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Po roku 1870 następuje roz budowa i przekształcenie istniejącego obozu warownego Przemyśla na półstałą, a następnie na stałą twierdzę. Dotychczasowa linia obrony zostaje przesunięta z rdzenia na zewnątrz, na silnie uzbrojone forty artyleryjskie, które zwartym pierścieniem otaczają Przemyśl. Stosunkowo mocno był umocniony północny i północno-zachodni odcinek zewnętrznego pierścienia, w którym występuje 8 dużych dzieł obromnych. Takie nasycenie stałymi fortyfikacjami spowodowało konieczność budowy stosownego zaplecza, w postaci zespołów koszarowo-magazynowych, stanowiących istotne elementy logistyki wojskowej.

Najdogodniejsze położenie dla lokalizacji koszar znaleziono w Żurawicy, gdzie powstały na jej przeciwległych krańcach dwa zespoły koszarowe. Przedmiotowy założono w jej zachodniej części, przy bocznej drodze, która równocześnie doprowadzała do ukrytej w lesie prochowni, Autor założenia koszarowego nie jest znany. Jego plany powstały najprawdopodobniej w Wiedniu - wykazuje bowiem duże podobieństwo do podobnych założeń oraz rzutów pojedynczych obiektów z Krajozą - o potwierdzonym autorstwie inżynierów austriackich.

Opisywany zespół jest użytkowany przez wojsko do roku 1956. Przez krótki okres funkcjonuje w nim Dom Dziecka, a następnie zostaje przekazany Służbie Zdrowia na cele szpitalne, dla Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, który jest użytkownikiem obiektów do chwili obecnej.

Wszystkie budynki prezentują skromny zasób detalu i formy architektonicznej, mieszczący się jednak w konwencji budownictwa koszarowego tego okresu i obszaru.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie instalacje)

Sytuacja - Zespół położony jest w zachodniej części wsi Żurawica, na niewysokim garbie terenowym, przebiegającym po osi E - W. Pomiędzy drogą lokalną a drogą wojewódzką prowadzącą do Kańczugi. Cały teren, opadający lekko ku wschodowi otoczony jest siatką, posiada rządowe nasadzenia obrzeżne /lipy ikasztanowce/, głównie od strony północnej, które można interpretować jako zielen maskującą..

Kompozycja zespołu - Założenie ma charakter zróżnicowany pod względem kompozycji zabudowy wnętrza działki o wydłużonym prostokątnym kształcie. Można ją określić jako trójdzielną i trójosiową, rpdzieloną wewnętrzną siecią komunikacyjną. Środkowa część ukształtowana najbardziej regularnie utworzona przez budynki koszarowe, z których trzy stoją w jednym rzędzie. Część wschodnia o rozproszonej i swobodnej kompozycji, w której centralnym obiektem jest budynek dowództwa koszar. i kaplica. Część zachodnia o charakterze zaplecza techniczno-magazynowego zakomponowana jest swobodnie obiektami o różnej funkcji i ułożeniu względem osi podłużnych założenia. Osie kompozycji podkreślone były nasadzeniami drzew, z których zachowało się do dzisiaj niewiele.

<p>14. Kubatura</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>całego założenia - 3 ha 49 a</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Zespół koszarowy</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Służba Zdrowia</p>
<p>18. Praca budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W latach 70-tych i 80-tych nastąpiła zjawiska rozbudowa istniejącego zespołu - zwłaszcza w jego wschodniej części. Powstały tam nowe obiekty mieszkalne i techniczne. Dobudowano nową kubaturę do istniejącej. Dostosowywano wnętrza do nowych potrzeb wynikających z funkcji. Powyższe roboty nie doprowadziły jednak do znaczącej degradacji całego założenia i wnętrza poszczególnych obiektów. Prace modernizacyjne trwają cały czas, i są warunkowane względami finansowymi. Od chwili wpisania zespołu do rejestru zabytków objęto je nadzorem konserwatorskim. Dalsze informacje na kartach szczegółowych.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania poszczególnych budynków jest mocno zróżnicowany. Od stanu dobrego do wymagającego szybkiej interwencji budowlanej.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Ochrona całego założenia przestrzennego obejmującego: obszar, budowle, zielen, otoczenie.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt. numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Krzysztof Szuwarowski, 11.1998r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr K. Szuwarowski, 11.1998r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotograf. mgr K. Szuwarowski, 11.1998r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów PSOZ Przemyśl

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

27. Załączniki

6 kart szczegółowych